

Кіндюк Борис Володимирович,
доктор юридичних наук,
професор кафедри цивільного права і процесу,
Тернопільський національний
економічний університет,
Україна, м. Тернопіль
e-mail: kxenon7@mail.ru
ORCID 0000-0001-8519-4649

УДК 340.15(477):(349.6:630)

ВИКОРИСТАННЯ КІЛЬКІСНИХ ПОКАЗНИКІВ У ПРОВЕДЕННІ МОНІТОРИНГУ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ (НА ПРИКЛАДІ ЛІСОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА)

У статті запропоновано методика проведення моніторингу нормативно-правових актів, яка складається з чотирьох етапів, і показано можливість її застосування в лісовій сфері. Як показники запропоновано загальну кількість знаків, статей, а також коефіцієнтів варіації та асиметрії. Застосування даної методики дозволило дослідити історичну динаміку загальної суми знаків у нормативно-правових актах, прийнятих у лісовій сфері України.

Ключові слова: моніторинг; лісова сфера; чисельні показники; сума знаків; коефіцієнти варіації; коефіцієнти асиметрії; нормативно-правовий акт.

Киндюк Б. В., доктор юридических наук, професор кафедри громадянського права і процесу, Тернопільський національний економічний університет, Україна, г. Тернопіль.
e-mail: kxenon7@mail.ru ; ORCID 0000-0001-8519-4649

Использование количественных показателей в проведении мониторинга нормативно-правовых актов (на примере лесного законодательства)

В статье предложена методика проведения мониторинга нормативно-правовых актов, которая состоит из четырех этапов и показана возможность её применения в лесной сфере. В качестве многочисленных показателей предложено общее количество знаков, статей, а также коэффициентов вариации и асимметрии. Применение данной методики позволило исследовать историческую динамику общей суммы знаков в нормативно-правовых актах, принятых в лесной сфере Украины.

Ключевые слова: мониторинг, лесная сфера, численные показатели, сумма знаков, коэффициенты вариации, асимметрии, нормативно-правовой акт.

Актуальність теми пов'язана з трьома чинниками. По-перше, у різних сферах юридичної науки відбулося накопичення значної кількості нормативно-правових актів, що вимагають свого комплексного вивчення. Даний процес становить собою складну процедуру і може бути вирішений за допомогою використання моніторингу, що дозволяє зробити систематизацію, обробку і критичний розгляд наявного правового масиву. По-друге, існує необхідність захисту лісів від незаконних вирубувань, крадіжок і пожеж, що вимагає підвищення ефективності діючого в Україні законодавства. По-третє, в Україні, на відміну від Російської Федерації (РФ), відсутній законодавчий акт, в якому визначено правила і порядок проведення моніторингу законодавства і правозастосовної практики.

Проведення моніторингу потребує розробки єдиних підходів до формування механізму його проведення і подальшого вдосконалення. Сьогодні існує низка складнощів, пов'язаних з відсутністю чисельних критеріїв або кількісних показників, нормативно-правових актів. Як інструмент вирішення цієї проблеми пропонується використання кількісних показників, отриманих за допомогою математичних методів статистичного аналізу наявної інформації. Виходячи з цього, потрібно провести розробку нової методики моніторингу, яка відображає особливості ієрархічної структури, внутрішньої побудови нормативно-правових актів на підставі математичних розрахунків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про обмежену кількість праць, присвячених проблемі проведення моніторингу. Дане питання розглядалося в роботах А. Н. Артамонова, В. М. Баранова, С. В. Бошно, С. А. Варкової, Ю. В. Градова, М. Л. Давидової, Є. В. Журкіпи, Т. В. Кашаніної, Л. Г. Легін, В. Л. Негрובה, Н. С. Нижник, І. І. Оніщука, Н. А. Сартаєвої, Ю. А. Тихомірова, І. Д. Шутака та ін. У них автори запропонували методики проведення моніторингу, які носять описовий характер і не можуть бути об'єктивним інструментом оцінки стану законодавчих актів.

Метою статті є розробка методики проведення моніторингу на основі системи кількісних показників та її використання в дослідженні нормативно-правових актів, що приймалися в різні історичні періоди в лісовій сфері.

Виклад основного матеріалу необхідно почати з того, що вперше елементи моніторингу почали розроблятися ще наприкінці 70-х рр. минулого століття й були продовжені в середині 80-х рр. в Австралії, Великій Британії, Нідерландах і Німеччині.

Термін «моніторинг» має латинську основу, а слова «moneo», «monitor», «monitorius», «monitum», «monitus» є однокореневими й багатозначними. Таке тлумачення терміна «моніторинг» дозволяє визначити пріоритетні напрями розвитку діючого законодавства, а також спрогнозувати наслідки їх прийняття. Як зазначає відомий український дослідник І. Д. Шутак, можуть бути виділені такі стадії проведення моніторингу законодавства: підготовча, основна, завершальна, внесення змін та доповнень [1, с. 837]. Таким чином, за кожним із цих етапів необхідно вибрати загальні та визначити особливі критерії оцінки моніторингу законодавства. Виходячи з цього, пропонується методика моніторингу, що застосовувалася до розгляду актів, прийнятих у лісовій сфері. Це Закон «Про ліси УНР» 1919 р., прийнятий Директорією 11.01.1919 р. [2, с. 160], Закон «Про ліси УСРР» 1923 р. [3, с. 5], Лісовий кодекс УРСР 1979 р. [4], Лісовий кодекс України 1994 р. [5], Лісовий кодекс України 2006 р. [6]. З метою компаративного аналізу розрахунки проводилися стосовно Декрету Ради Народних Комісарів Радянської Росії «Про ліси» 1918 р. [7, с. 9], який одержав назву «ленінського», Лісового кодексу РФ 2006 р. [8], польського Закону «Про ліси» 1991 р. [9]. Як кількісні характеристики нормативно-правових актів використовувалися: загальна сума знаків Σx_i , кількість статей N , середня кількість знаків, що припадає на статтю в кожному документі \bar{X} , середньоквадратичне відхилення – σ , а також такі статистичні показники, як коефіцієнт варіації – c_v і коефіцієнт асиметрії – c_s . Вихідними даними послужили ряди, що склалися зі значень сум знаків, які припадали на кожен статтю законодавчого акта. Таким чином, створювався числовий масив рядів значень сум знаків x_i кожного із законів, за якими виконувалися розрахунки їхніх кількісних показників. Наприклад, Закон «Про ліси УНР» 1919 р. складається з 23 статей, тому, підраховавши суму знаків, що входять у кожен з них, було отримано вихідний ряд значень і розраховано загальну суму знаків – 5640 і середнє число знаків у кожній статті – 245.

З огляду на складність поставленого завдання процес проведення моніторингу було поділено на чотири етапи: загальний аналіз структури нормативно-правових актів; визначення їх кількісних характеристик; розрахунки статистичних показників, які надають уявлення про розподіл матеріалу всередині актів; практичне використання методики для порівняльного аналізу кількісних показників актів, прийнятих в Україні, Росії та Республіці Польща.

І. Аналіз структури нормативно-правових актів свідчить про наявність різних підходів законодавця до формування їх ієрархічної побудови. Так, Закон «Про ліси в УНР» 1919 р. має дворівневу побудову, складається з трьох розділів і 23 статей. У порівнянні з ним більш складну ієрархічну структуру має Закон «Про ліси УСРР», прийнятий Всеукраїнським Цен-

тральним Виконавчим Комітетом 04.11.1923 р. Цей акт складається з п'яти частин, в яких тільки третя і четверта поділяються на відділи, і має вісім розділів. При цьому перша, четверта і п'ята частини Закону поділяються тільки на статті, загальне число яких у даному акті дорівнює 82. На відміну від Закону 1923 р., Лісовий кодекс, прийнятий в УРСР 1979 р., і Лісові кодекси незалежної України 1994 і 2006 рр. мають трирівневу побудову. Так, прийнятий Верховною Радою УРСР 13.12.1979 р. Лісовий кодекс (далі – ЛК УРСР) має 7 розділів, 38 глав і 148 статей. У свою чергу, ЛК України 1994 р. має 10 розділів, 23 глави, 103 статті, а ЛК України 2006 р. складається з 8 розділів, 23 глав і 110 статей. Таким чином, характерною рисою кодифікованих актів, прийнятих у лісовій сфері України, стало використання трирівневої структури. У цілому найбільша кількість статей і глав припадає на ЛК УРСР 1979 р. На відміну від українських актів, Лісовий кодекс РФ 2006 р. і польський Закон «Про ліси» 1991 р. мають дворівневу побудову, при цьому ЛК РФ поділяється на 16 глав, 109 статей, а польський акт складається з 10 розділів і значно меншої кількості статей – 69.

II. Проведення розрахунків сум знаків кожного з документів надає уявлення про обсяг матеріалу, що знаходиться в них. Так, з числа кодифікованих актів, які діяли на території України, найбільшу кількість знаків – 95998 – має ЛК 2006 р., а найменшу – Закон «Про ліси УНР» 1919 р. – 5640 знаків. Історична динаміка сум знаків цих та інших нормативно-правових актів представлена на рисунку, який показує поступове зростання цих сум x_i з 1919 р. по 2006 р.

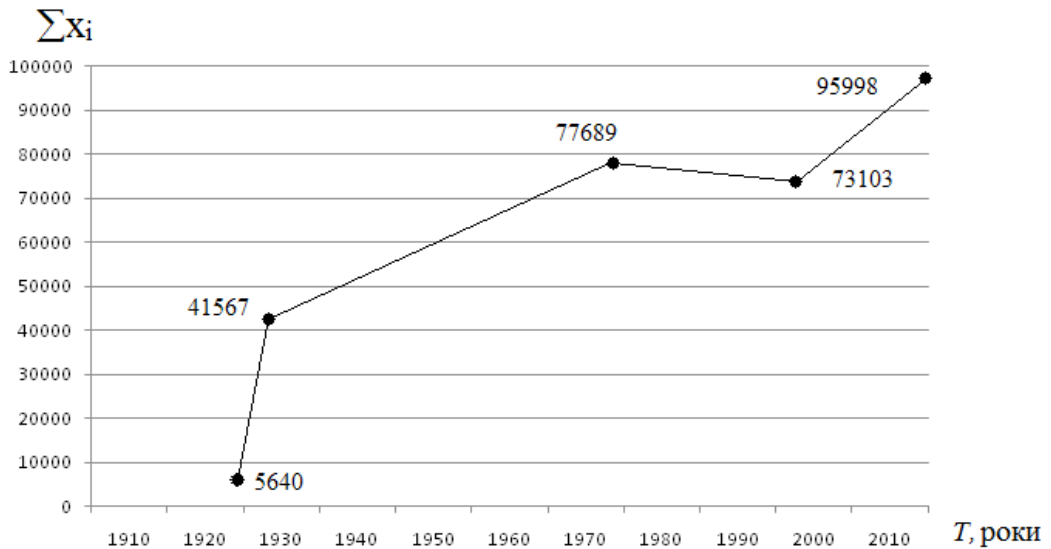

Рисунок. Історична динаміка сум знаків законодавчих актів, прийнятих у лісовій сфері України

Інтерес становить проведення порівняльного аналізу прийнятих в один історичний період «ленінського» Декрету «Про ліси» 1918 р. і Закону «Про ліси УНР» 1919 р. Так, у радянському законі міститься 8 розділів, 120 статей, 30083 знаки, а в українському – 5640 знаків та 23 статті. Таким чином, у «ленінському» Декреті «Про ліси» 1918 р. міститься майже в шість разів більше матеріалу, ніж у Законі «Про ліси УНР» 1919 р., що доводить більш детальну регламентацію правовідносин, пов'язаних з лісами в радянському законі. Причина такого стану речей полягає в тому, що автори цього закону – міністр земельних справ УНР М. Ю. Шаповал і директор Лісового департаменту УНР Б. Г. Іваницький змушені були готувати проект документа у вкрай стиснутий термін. На відміну від українського, «ленінський» Декрет розроблявся на підставі дореволюційних досліджень групою фахівців, яку очолював проф. М. І. Фалєєв, який згодом став начальником Центрального управління лісами Радянської Росії (ЦУЛ).

Іншим кількісним показником є кількість статей, що входять у зміст нормативно-правових актів. Так, з документів, що діяли на території України, найменша кількість статей – 23 – припадає на Закон «Про ліси УНР» 1919 р., а найбільша кількість – 148 – на Лісовий кодекс УРСР 1979 р. Така кількість статей при сумі знаків 77689 є необґрунтовано завищеною, бо в ЛК України 1994 р. при приблизно тій самій сумі знаків – 73103 – міститься 103 статті.

ІІІ. На цьому етапі роботи проводилися розрахунки статистичних показників нормативно-правових актів. Так, середня кількість знаків, полічена за кожним з п'яти актів, які діяли на території України, засвідчила, що найбільший показник \bar{X} припадає на ЛК України 2006 р. – 865, а найменше середнє значення $\bar{X}=245$ має Закон «Про ліси УНР» 1919 р. Це означає, що кожна із статей ЛК України 2006 р. охоплює значно більше коло відносин стосовно лісів, ніж статті, які входили до складу Закону «Про ліси УНР» 1919 р.

Для оцінки коливань, або мінливості змінних величин ряду використовуються середньоквадратичне відхилення σ , що розраховується за формулою: $\sigma =$

$$\sqrt{\frac{\sum(x_i - \bar{X})^2}{N}} \quad \sqrt{\frac{\sum(x_i - \bar{X})^2}{N}}, \text{ де } x_i - \text{ поточне значення числа знаків у статті. Даний}$$

показник завжди є позитивним, бо піднесення у квадрат величини $(x_i - \bar{X})$ завжди дає результат зі знаком плюс.

Виконані розрахунки показали, що найбільша величина $\sigma=1150$ припадає на Закон «Про ліси УСРР» 1923 р.; найменша $\sigma=152$ – на Закон «Про ліси УНР» 1919 р., досить висока величина $\sigma=667$ фіксується в ЛК України 2006 р.

Значення середньоквадратичного відхилення дають змогу розрахувати коефіцієнт варіації за формулою $c_v = \frac{\sigma}{\bar{X}}$. Цей показник являє собою відхи-

лення випадкових величин членів ряду від їх середнього значення, тобто чим більше коефіцієнт варіації, тим більший розмах коливань мають ці величини. Проведені розрахунки показали, що найбільший коефіцієнт варіації $c_v=2,27$

припадає на Закон «Про ліси УСРР» 1923 р., а найменший – $c_v=0,62$ – на Закон «Про ліси УНР» 1919 р. Такі результати показують наявність значних коливань сум знаків в українському Законі 1923 р. і досить рівномірний розподіл x_i у Законі «Про ліси УНР» 1919 р.

Наступним статистичним показником є коефіцієнт асиметрії $c_s = \frac{\sum(x_i - \bar{X})^3}{N \cdot \sigma^3}$, що показує, на яку частину ряду значень сум знаків – початкову,

середню чи хвостову – припадає найбільша кількість матеріалу, який входить до складу закону. Відповідно до теоретичних досліджень, у разі рівномірного і симетричного розподілу сум знаків щодо середньої частини значення коефіцієнта асиметрії дорівнює нулю ($c_s=0$).

Розрахунки, проведені стосовно нормативно-правових актів, які діють на території України, показали, що найбільше значення $c_s=6,5$ припадає на Закон «Про ліси УСРР» 1923 р., а найменше – $c_s=0,98$ – на Закон «Про ліси УНР» 1919 р. Такі високі значення c_s у Законі «Про ліси УСРР» 1923 р. показують у край нерівномірний розподіл обсягу матеріалу всередині даного нормативно-правового акту. З метою уточнення отриманого результату проводилися розрахунки кількості знаків у кожній з п'яти частин цього нормативного акта. Розподілення цих знаків представляє собою два максимуми, один з яких припадає на частину II – 31,3 % загального обсягу матеріалу, другий – на частину IV – 44,9%. На відміну від цього акта, Закон «Про ліси УНР» 1919 р. складається з трьох розділів, у кожному з яких знаходиться відповідно 44, 43 і 13 % матеріалу.

IV. На заключному етапі запропонованої методики було проведено порівняльний аналіз кодифікованих актів, прийнятих у лісовій сфері різних країн, – Лісового кодексу РФ 2006 р., Лісового кодексу України 2006 р., польського Закону «Про ліси» 1991 р. (таблиця).

Таблиця

Кількісні показники нормативно-правових актів

№ з/п	Найменування нормативно-правового акта	Сума знаків Σx_i	Кількість статей N	Середня кількість знаків \bar{X}	Середньоквадратичне відхилення σ	Коефіцієнти	
						варіації c_v	асиметрії c_s
1	ЛК РФ	96675	109	887	921	1,04	4,2
2	ЛК України	95998	111	865	667	0,77	1,8
3	Польський Закон «Про ліси»	69749	69	1011	1153	1,14	2,6

Проведення розрахунків дозволило порівняти кількісні характеристики трьох актів. Так, найбільша кількість знаків припадає на ЛК РФ 2006 р. – 96675, близьку до нього кількість знаків – 95998 має ЛК України 2006 р., а найменше значення цього показника в польському – 69749. Такий розподіл сум знаків свідчить про більш детальний розгляд питань регулювання правовідносин, пов'язаних з лісами, в російському та українському актах у порівнянні з польським. Так, у ЛК України 2006 р. більш детально, у порівнянні з польським, регламентується право власності на ліси, права й обов'язки громадян, що мають ліси в приватній власності, порядок появи та призупинення прав приватної власності на ліси, а також є розділ, присвячений відновленню лісів, лісорозведенню, заходам щодо підвищення продуктивності й поліпшення якісного складу лісів.

При порівнянні кількості статей, з яких складаються дані законодавчі акти, спостерігається їх аналогічний розподіл матеріалу: український закон має 110 статей, російський – 109, а польський – лише 69 (таблиця).

Досить близькими за значенням є середні величини знаків, що припадають на статтю в російському та українському кодексах, однак більш високе значення \bar{X} припадає на польський акт. Це свідчить про більшу об'ємність статей у польському акті в порівнянні з російським і українським кодексами. Інтерес викликає порівняння коефіцієнтів варіації, розрахованих по кожному з трьох актів. Так, найбільше значення $c_v=1,14$ припадає на польський закон, у російському акті $c_v=1,04$, а в українському – 0,77 (таблиця). Таким чином, польський закон відзначається наявністю високої різниці між найбільшою і найменшою кількістю знаків в окремих статтях, що доводить значну нерівномірність викладення в ньому матеріалу. Третьою кількісною характеристикою є коефіцієнт асиметрії c_s , розрахунки якого показали, що найбільше значення c_s припадає на російський кодифікований акт ($c_s=4,2$), на польський – 2,6, на український – 1,8. Ці дані дозволяють зробити висновок, що основний обсяг матеріалу в російському законі зосереджений у початковій частині документа, в польському та українському він зрушується до середньої частини акта.

За змістом проведеної роботи можна зробити такі **висновки**.

1. Пропонована методика є першим кроком, що доводить можливість використання математичних методів у юриспруденції. Застосування даної методики моніторингу дозволяє одержати комплексну оцінку структури і розподілу змісту досліджуваних нормативно-правових актів.

2. Досліджено історичну динаміку загальної суми знаків у актах, що регулювали лісові відносини на території України, яка показала тенденцію зростання даного критерію в часі.

3. Найбільш складну ієрархічну побудову має Закон «Про ліси УСРР» 1923 р., що відзначається нерівномірним внутрішнім розподілом матеріалу та підтверджується найбільш високими значеннями середньоквадратичного відхилення і коефіцієнтів варіації й асиметрії.

4. Аналіз російського та українського лісових кодексів свідчить про досить близькі за своїми значеннями чисельні характеристики даних актів. Польський Закон має значно менший обсяг і кількість статей, що доводить більш обмежене регулювання правовідносин, пов'язаних з лісами.

5. Розгляд внутрішньої побудови російського й українського кодексів, польського закону показує наявність істотних розходжень у розподілі обсягів матеріалу. Так, в українському та польському актах найбільша кількість знаків зосереджена в середній частині акта, а в російському кодексі – в початковій частині документа. Такий характер розподілу підтверджується найбільш високим значенням c_s російського кодексу, а також набагато меншими величинами c_s у польському та українському актах.

Список літератури:

1. Шутак И. Д. Мониторинг правоприменения как действенное средство повышения качества правотворческой стратегии, тактики, техники / И. Д. Шутак // Юридическая техника. - 2015. - № 9. - С. 835-838.
2. Кіндюк Б. В. Історія українського лісового законодавства. Часи визвольних змагань та період НЕП 1917–1929 рр. / Б. В. Кіндюк. – Одеса : Фенікс, 2011. – С. 168.
3. Амчиславский Я. Л. Лесное законодательство Украины / Я. Л. Амчиславский, С. С. Баталин. – Харьков : Изд-во Наркомюста УССР, 1926. – 531 с.
4. Лесной кодекс Украинской ССР : утв. Верховным Советом Украинской ССР 13 декабря 1979 г. // Ведомости Верховного Совета Украинской ССР. – 1979. – № 52. – Ст. 673.
5. Лісовий кодекс України : Закон України від 21.01.1994 р. (з наступними змінами та доповненнями) у новій ред. від 08.02.2006 р. № 3404-IV // Відом. Верхов. Ради України. – 2006. – № 21. – Ст. 170.
6. Лісовий кодекс України : Закон України від 08.02.2006 р. № 3404-IV // Відом. Верхов. Ради України. – 2006. – № 21. – Ст. 170.
7. Ленский Л. М. Материалы по истории социалистического лесного законодательства (1917–1945 гг.) / Л. М. Ленский. – Москва-Ленинград : Гослестехиздат, 1947. – 322 с.
8. Лесной кодекс Российской Федерации : Федеральный закон от 04.12.2006 г. № 200-ФЗ // Парламентская газета. – 14.12.2006. - № 209 // Собрание законодательства Российской Федерации. - 11.12.2006. – № 50. – Ст. 5278. - Российская газета. – 08.12.2006. – № 277.
9. Ustawa o lasach : Kancelaria Sejmu s. 1/45 2015-07-03 / z dnia 28 września 1991 r. Dz.U. 1991 № 101 poz. 444.

References:

1. Shutak, I. D. Monitoring pravoprимeneniya kak dejstvennoe sredstvo povыsheniya kachestva pravotvorcheskoj strategii, taktiki, tehniki / I. D. Shutak // Juridicheskaja tehnika, 2015, N 9, s. 835 838. [in Russian].
2. Kindjuk, B. V. Istorija ukrai'ns'kogo lisovogo zakonodavstva. Chasy vyzvol'nyh zmaganj ta period NEP 1917-1929 rr. / Kindjuk B. V. – Odessa : Feniks, 2011. – S. 168. [in Ukrainian].
3. Amchislavskij Ja. L. Lesnoe zakonodatel'stvo Ukrainy / Ja. L. Amchislavskij, S. S. Batalin. – Kharkov : Izd-vo Narkomjusta USSR, 1926. – 531 s. [in Russian].
4. Lesnoj kodeks Ukrainskoj SSR : utv. Verhovnym Sovetom Ukrainskoj SSR 13 dekabrya 1979 g. // Vedomosti Verhovnogo Soveta Ukrainskoj SSR. – 1979. – № 52. – St. 673. [in Russian].
5. Lisovij kodeks Ukraїni: Zakon Ukraїni vid 21 sichnja 1994 r. (z nastupnimi zminami ta dopovnennjami) u novij red. vid 08.02.2006 r. № 3404-IV // Vidomosti Verhovnoi Radi Ukraїni. – 2006. – N 21. – St. 170. [in Ukrainian].

6. Lisovij kodeks Ukraïni : Zakon Ukraïni vid 08.02.2006 r. № 3404-IV // Vidomosti Verhovnoï Radi Ukraïni. – 2006. – N 21. – St. 170. [in Ukrainian].

7. Lenskij L. M. Materialy po istorii socialisticheskogo lesnogo zakonodatel'stva (1917–1945 gg.) / L. M. Lenskij. – Moskva-Leningrad : Goslestehizdat, 1947. – 322 s. [in Russian].

8. Lesnoj kodeks Rossijskoj Federacii : Federal'nyj zakon ot 04.12.2006 g. № 200-FZ // Parla-mentskaja gazeta, N209, 14.12.2006. Sobranie zakonodatel'stva Rossijskoj Federacii, N 50, 11.12.2006, st.5278. Rossijskaja gazeta, N 277, 08.12.2006

9. Ustawa o lasach : Kancelaria Sejmu s. 1/45 2015-07-03 / z dnia 28 wrzeñnia 1991 r. Dz.U. 1991 № 101 poz. 444.

Kinduck Boris, Doctor of Legal Sciences, Full Professor of Department of Civil Law and Procedure, Ternopil National Economic University, Ukraine, Ternopil.

e-mail: kxenon7@mail.ru ; ORCID 0000-0001-8519-4649

The use of quantitative indicators in monitoring of legal acts (on the example of forest law)

Relevance of the article is related to three factors. Firstly, in various areas of legal science was the accumulation of a large number of legal acts that require comprehensive study. This process is a complicated procedure and can be resolved through the use of monitoring that allows to make systematization, processing and critical review of the existing legal array. Secondly, there is a need to protect forests from illegal logs, thefts and fires, which require improving the efficiency of current legislation of Ukraine. Third, there is no legislation, which set rules and procedures for monitoring of legislation and enforcement practice Ukraine, in contrast to the Russian Federation.

Problems of monitoring began to study in the late 70s of last century, continued in the mid-80s in Australia, the UK, Netherlands and Germany.

As the quantitative characteristics of legal acts used: the total amount of marks Σx_p , the number of articles N , the average number of marks in article for each document \bar{X} , the standard deviation – σ , and such statistical indicators as the coefficient of variation - c_v and coefficient of asymmetry – c_s . The initial data were the series consisting of the values of sums of characters that were in each article of legal act. Thus was created an array of numerical values of sums marks in each of the laws under which their calculations were performed quantitative indicators.

The process of monitoring was divided into four stages. First, a general analysis of the structure of legal acts; secondly, the definition of quantitative characteristics; thirdly, calculations of statistical indicators that give an idea of the distribution of material inside acts; fourth, practical application of the methodology for comparative analysis of quantitative indicators of acts adopted in Ukraine, Russia and Poland.

Analysis of the structure of legal acts shows the presence of different approaches to the formation of the legislator in hierarchical structure. Thus, the Law «On forests in UNR» 1919 has a two-level build- ing that consists of three sections and 23 articles.

Settlement of amounts marks of each document gives an idea of the volume of material that is in them. Thus, the number of codified acts that were acting on the territory of Ukraine, the largest number of marks – 95998 is in Forest Code 2006 year, and the least - the Law «On forests UNR» 1919 year – 5640 characters.

The work carried out calculations of statistical indicators of legal acts. At the final stage of the proposed methodology was made the comparative analysis of codified acts adopted in Russia, Ukraine and Poland.

Keywords: monitoring; forestry sphere; numerical indicators; amount of marks; coefficients of variation; coefficients of asymmetry; legal act.

Надійшла до редколегії 09.03.2016 р.